76de Jaargang — N° 43 Zaterdag 25 October 1930.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel ..... fr. 1.00
Tusschen Allerlei- in Provincie nieuws ..... fr. 2.00
Vonnissen en doodsberichten ..... fr. 3.00
Kleine Aankondigingen :
van 1 tot 4 regels ..... fr. 2.50
Elke regel meer ..... fr. 0.50
Voor meer dan één inlassching, prijs volgens akkoord.

Alle aankondigingen en mededeelingen moeten ons toekomen voor Donderdag middag.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG.

BUREEL EN REDACTIE :
Drukkerij COLLEE
— (Naaml. Maatsch.) —
TONGEREN
Postcheks rekening n. 84855.
Telefoon 12

Abonnementprijs : Fr. 12.50 per jaar.
Vooraf betaalbaar.
30 centiemen het nummer.

Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever.

Christus-Koning in Limburg

De dwaalleeringen — zoo zegt St-Thomas van Aquino — blijken bij nauwer toezicht vooral te neigen naar een te kort doen aan de waardigheid van Christus.

Christus' waardigheid nu is samengevat in zijn Koningschap. Want als de Zoon Gods en als de Verlosser, zoo leerde ons onlangs nog de Paus, is Hij Koning, het eerst als scheppend Woord en voor 't ander als heerscharen der menschheid op Satan.

Het is daarom wel aangepast dat voor de Septembermaand, maand der Kuiseuvering, als de « Standaard des Koninks verschijnt », om de October-maand voor te bereiden, maand van Christus Koningsfeste, het Apostolaat des Gebeds had te ijveren voor het overwinnen der dwaalleeren, die immers neigen naar een tekort doen aan de waardigheid van Christus-Koning.

Koningschap wijst op een maatschappij en het zijn datrom de direkt maatschappelijke dwaalleeren die zich meer onmiddellijk vergrijpen door de majesteitschennis tegenover Christus.

Ook in Limburg, de zoo katholieke Provincie, leven er nog dwaalleeren op maatschappelijk gebied, oudere en jongere ; mogen hun gevaarlijk misleidende neveleu verstuiven voor den glans van het kruisgeheim — fulget crucis mysterium — den luister van den Heer der Scheppang en der Kerk, uit den schat der wijsheid en wetenschap van zijn Goddelijk Hart.

Christus-Koning regeert allereerst met zijn grondwet van het natuurrecht, de Tien Geboden, waarvan de uitleg toekomt aan zijn instelling der waarheid en heiligring, de H. Kerk. Geen leering, hoe ideaal en wetenschappelijk karakter zij zich aanmatige, kan ooit aanspraak maken de macht der Tien Geboden, door de Kerk ontwikkeld, te mogen verkrachten. Zulk een leer is het nationalisme, dat aan ras- en taal belangen den voorrang wil toekennen op de vorderingen van het rechtmatig vaderland. De Kerk verwerpt het, en ons geheel Episcopaat, in zichtbare vereeniging met den Paus, heeft het nog uitdrukkelijk veroordeeld. Laat het in Limburg dan een schielijken dood sterven.

Een andere dwaalleer nog, door de H. Kerk altijd met zorg geschuwd, als een nadeelige parasiet op den geloofsijver, is het zoogenaamd politiek confessionalisme, dat meent dat de Kerk als organisatie zich direkt met de politiek heeft te moeien. De organisaties der Christelijke democratie, d. i. de sociale lichamen onder leiding der Kerk, in de politiek betrekken, is geheel tegen de ernstige vermanings des Paus en in de « Graves de Communi », en tegen de instructies voor sociale actie. Met gevoelige lessen is die practijk al oot betaald. Hoe immers vraagt St-Augustinus, zullen zij wel den vrede hebben ontvangen, die de eenheid hebben verdeeld ? Handhaven wij dan angstvallig de eenheid in Christus in de sociale werken, door ze zuiver te houden van alle politiek.

Nauw verwant aan die dwaalleer omtrent de roeping der christelijke charitas is de meening dat de katholieke partij de toepassing van het natuurrecht heeft op te offeren aan voordeelen van meer direkt confessioneel belang. De staatsdienst betreft onmiddellijk het profaan algemeen belang onder de voorschriften van het natuurrecht. Een katholieke staatspartij mag daarom geen concessie doen op natuurrechtelijk gebied, bijv. tegen de eenheid des Vaderlands of tegen de eerbiediging van den bijzonderen eigendom, om daardoor voordeel voor de partij of een confessioneele richting te behalen, als ook ter verkiezingssucces, benoeming van katholieken, ja zelfs subsidie voor onderwijs. Dat ware het middellijk voordeel nastreven door het onmiddellijk verbodene. Zoo is het stemmen van nationaliste of socialiste bedoelingen ter bevordering van specifiek katholieke belangen, wat trouwens alleen schijnbaar kan samengaan, een beslist aanranden van Christus' Koningschap in zijn eeuwige op de maatschappij toepasselijke wet.

Een monsterachtige dwaling — zooals Leo XIII ze heeft genoemd — ook in Limburg veld winnend, is verder het socialisme. **Nulla communio** heeft de Paus ons toegeroepen, niet de minste gemeenschap er mee ! Het socialisme immers graaft onmiddellijk aan de grondslagen der menschelijke maatschappij. Maar een der voorwaarden tot werkdadige bestrijding is het uitroeien van materialisme en wereldsheid bij den katholiek.

Wat mag onze gevolgtrekking zijn, voor de eene van Christus' Koningschap, na deze overwegingen ? Deze : zuiveren wij onverbiddelijk al onze katholieke werking van bijbeschouwen van welken cultureelen of politieken aard ook, die strijden met de eeuwige rechten der waarheid. Ijver in al onze actie, om nauwgezet de discipline te bewaren volgens de leering der Kerk, en onverschrokken weigering van stein aan alle organisatie die onder het mom van katholieke toewijding de grondslagen van Christus' Koninkrijk belaagt. Op geen werk, zei Kardinaal Pie, kan Gods zegen rusten, dat strijdt met de zuivere leer.

De economische krisis.

Het is niet straffeloos dat de algemeene economie in eenige jaren het onderste boven werd gekeerd. De arbeid, die altijd tot grondslag had gediend voor den eigendom, werd onder den oorlog vervangen door andere factoren, waarvan de eene niet waardiger dan de andere. Vandaar eene diepe omwenteling in de algemeene economie van al de landen.

Al deze wantoestanden waren gekend na den oorlog, maar in plaats van tot de gezonde principen der vooroorlogsche economie te tering te komen, heeft men den moed niet gehad aferhande nieuwe en onzedelijke faktoren van rijkdom hardnekkig te bekampen. Al de oorlogvoerende landen hadden geld noodig, veel geld, en men was tevreden wanneer men hooge belastingen kon leggen, zich niet eens afvragende, vanwaar het geld kwam dat aan de belastingbetalers werd gevraagd.

Dergelijke toestanden konden onmogelijk blijven duren, en de onvermijdelijke krisis zou komen. Deze krisis is de gewone ziekte verzorgen met doeltreffende geneesmiddelen en deze zijn genoeg gekend. Niets moet uitgevonden worden.

Alleen eerlijk werk en volharding mogen aanleiding geven tot profijt, en stilaan tot rijkdom. Alle woekermiddelen, speculaties en bedrieglijke ondernemingen, die met honderden werden opgetimmerd onder en na den oorlog, moeten voor goedverklaringen.

Overal meet meer gewerkt en meer gespaard worden : dat is niet alleen waar voor de bevolking, maar voor de staatsinrichting : Een frank moet terug een frank worden, 't is te zeggen de stoffelijke waarde van de eerlijk werk.

Alle hoop op eenen nieuwen oorlog, op wantoestanden, op afzetterij moet worden opgezegd. Om zulks te bereiken moet men komen tot internationale veiligheid, om daarna eene algemeene beperking der bewapening te kunnen verwezenlijken, bewapening die nu schatten geld kost aan meest al de landen van de wereld.

Hoe men zich draaie of keere toch zal men vroeg of laat tot deze oplossing moeten komen ; alle andere voorstellen kunnen wel de krisis verminderen of zelfs tijdelijk helpen uitstellen, maar zij zullen nooit een afdoend redmiddel brengen.

Wij meeten deze waarheid vlak in de oogen durven zien nu het voor ons nog tijd is : België begint slechts zijne krisis en het were roekeriik niet te wachten om erstige maatregelen te treffen. De regering is niet alleen in deze zaak betrokken ; iedereen zal best doen ernstig te beginnen te zorgen voor de toekomst.

Hoofdminister Jaspar aan 't woord

Zooals men weet, is de Heer Jaspar onze geachte Hoofdminister, steeds het mikpunt van de lasterrijke aanvallen der Vlaamsche Nationalisten. Geen week gaat er voorbij zonder dat hunne bladen op de gemeenste wijze hunne gal uitspuwen tegen M. Jaspar. Deze wordt door hen afgeschilderd als een razende vlaamschhater, die met de zweep in de hand onze democratische Ministers, de Heeren Heyman en Van Cauenghem, doet dansen zooals hij fluit. Beide Ministers worden daarenboven ook nog beschuldigd het Vlaamsche volk verraden te hebben, en krijgen daarbij nog hun deel van de zedelijkische beleedigingen en lenigens, waarmede deze lasterbladen het volk trachten op te hitsen en om den tuin te leiden.

Aan al dit armzalig geschrijf werd verleden zondag eene kloekende hatenstraffing gegeven. Dien dag was te Brussel, door het Algemeen Christen Werkersverbond van België, eene huldebetooging ingericht ter eere van Minister Heyman, aan wien wij het stemmen der laatste belangrijke sociale wetten te danken hebben.

Uit al de gewesten van het land, zoowel uit de Waalsche als uit de Vlaamsche provincien, waren de afgevaardigden van Christene Arbeidersorganisaties talrijk naar Brussel gekomen. Op de feestvergadering, in de Magdalenazaal, waren onder anderen aanwezig een vertegenwoordiger van Mar Van Roey, aartsbisschop ; Hoofdminister Jaspar, Minister Van Cauenghem ; oud-ministers Poullet, Tschoffen, Carroy ; talrijke senatoren en volksvertegenwoordigers ; afgevaardigden van den Boerenbond, enz.

Opvolgenthijk werden redevoeringen uitgesproken, hulde brengend aan Minister Heyman, door de heeren Rubbens, die de vergadering voorzat ; Mathieu, volksvertegenwoordiger, namens de Waalsche Christene werkleden ; Pater Rutten, senator ; René Debruyne, volksvertegenwoordiger, enz. Deze laatste spreker deed een beroep niet alleen op M. Heyman, maar ook op Hoofdminister Jaspar, om aan het bewind te blijven.

Te midden van eene schier onbedaarlijke ovatie stond toen M. Jaspar recht om tot de vergadering te spreken. Het was voor de aanwezige Vlamingen een oprecht genoegen en voor velen eene aangename verrassing te hooren in welksterlijk Vlaamsch de Heer Hoofdminister, een Limker waal, zich uitdrukte :

« Ik heb eraan gehouden mij persoonlijk aan te sluiten bij de treffende hulde die zij brengt aan mijnen medewerker en vriend. Ik hoop er aan deze verste bewaarden uit te spreken in de Vlaamsche taal, die de moedertaal is van M. Heyman, die hij kendt zooals ik de mijne kenne (Dansende toejuichingen).

« In het Fransch voortzaande, zegde M. Jaspar : « Uw Bureel heeft mij uitgenoodigd deze vergadering bij te woonen. Ik kon niet nalaten uit aanzoek te kunnen voldoen om mij bij de zoo verdiende huldebetoging aan te sluiten, en om u te komen zeggen, als dagelijksch oogenblikkige, wat ons land, onze partij en vooral de werkleiden te danken hebben aan den man die den verceerden naam van Minister Heyman draagt. Zijne vaderlandsliefde is verheven, zijn aandringendheid en zijne voorzichtigheid zijne gewetensscerlijkheid bewonderenswaardig. Wat hij verdedigt weet hij de waarheid te zijn. Ik beslank hem voor den steun ons bij ses sinds drie jaren, als medewerker, gebracht heeft ten sous het ministerieel vaartuig tegen klippen aanvaard. Groote diensten heeft hij aan de Regering en aan het Land bewezen. Getrouw heeft hij de gedachten verwezenlijkt, waarvan hij den tolk is. In moeilijke oogenblikken stond Hendrik Heyman steeds aan mijne zijde om mij te steunen en aan te moedigen. Met de grootste volharding heeft hij de hervormingen, die hij gewettigd en noodzakelijk oordeelde, doorgedreven. Hij is een man met een groot hart. Ik begrijp geenzoals deze van heden zouden vergankelijk zijn, indien de man dien zij vieit geen symbool was.

M. René De Bruyne heeft tot M. Heyman in volle rechtzinnigheid gezegd : « Blijf, blijf ! ». En omdat ik hier was, heeft hij erbij gevoegd : « Blijf erjoek ! ». (Toej. en gelach.) Dat zijn woorden de meen niet vergeet. Ik beloof niet als eene hatenige uitdrukking beschouwd, maar als een ernstig verzoek. Ja, ik wil blijven ! (Dansende). Heeft men reeds een minister gezien die vertrekken wil ? (Gelach). Het is niet mij bekend, uit gebeldad dat wij willen blijven ; het is zooals wij. M. Heyman en ik zullen er te den beiden, zal voorzi in de moeilijkheden, die den vertrekking van van den afschuwelijken oorlog dreigen aan gedaan werd. Wij zullen blijven, ook al wij geen deserteurs voor den plicht zijn. Men zal ons niet kunnen verwijten dat wij niet de minste schuld hebben. Wij staan aan het front in zullen er blijven. Ik zal wolling ook de aanvallen onder tegen stroevers mogen zijn, wanneer zullen wij niet. Men zeet ons : « Blijft en strijdt ! ». En dat willen wij ! (Toej.)

Om aanzal wekkel kan nog grooter hervormingen te verwezenlijken. Hier is eene onwaardigheid te zeggen dat in Belgie slechts eene partij, de socialisten, het monopoel der sociale hervormingen heeft. Ik behoor niet tot de groep der christen-democraten, maar ik weet hoe ik altijd de maatschappelijke hervormingen beschouwd heb : als de taak van de katholieke partij (Toej.) Deze partij heeft in den laatsten wetgeven den zittel het schoonste sociaal programma verwezenlijkt, dat sinds den wapenstilstand verwezenlijkt is geweest. Zullen wij voor de toekomstige maatschappelijke stappen, die ik nu de verwezenlijkt zien dat het [illegible] kersie [illegible] dat ik [illegible] wil [illegible] Wat een [illegible] [illegible] [illegible]